

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst

Kadernota 2021

Omgevingsdienst Brabant Noord

Geachte bestuurders, raads- en Statenleden,

Voor u ligt de Kadernota 2021 van de Omgevingsdienst Brabant Noord. Elk jaar proberen we de meest relevante ontwikkelingen in onze leefomgeving samen te vatten. Ook bekijken we welke effecten deze hebben voor ons werk, onze deelnemers en ketenpartners. Dit brengen we zo goed mogelijk in kaart om daarmee de Begroting 2021 op te stellen. Uw reactie op de Kadernota helpt bij het vinden van een gedragen koers voor onze organisatie. Ik nodig u dan ook graag uit om met ons in gesprek te gaan. De ontwikkelingen in onze leefomgeving gaan ons allemaal aan.

In deze Kadernota borduren we voort op de compacte opzet van de Kadernota 2020. In onze programma's maken we onderscheid tussen de verplichte landelijke basistaken, de door onze deelnemers bij ons belegde verzoektaken en regionale taken die we uitvoeren voor meerdere deelnemers. De algemene effecten vertalen we in de Begroting 2021. De individuele effecten worden – in overleg met de desbetreffende deelnemer – vertaald in de werkprogramma's van 2021. Dit betekent dat het bevoegde gezag vóór 1 december 2020 moet besluiten welke verzoektaken bij onze organisatie belegd gaan worden, zodat deze in de werkprogramma's voor 2021 opgenomen kunnen worden.

2021 is een jaar van veel ontwikkelingen. Een van de meest in het oog springende thema's is de Omgevingswet. Vanaf 2021 staan we als overheid aan de lat om deze wet uit te voeren. Voor het deel vergunningverlening, toezicht en handhaving treft de ODBN in 2019 en 2020 samen met u voorbereidingen. Nieuwe werkwijzen, nieuwe procedures en kortere beslistermijnen zijn desalniettemin spannend en vragen om afstemming en pragmatisme.

Qua uitvoering moeten we slim omgaan met de werkzaamheden voortkomend uit de maatregelen Zorgvuldige Veehouderij en de gevolgen van het onderuitgaan van de Programmatische Aanpak Stikstof door de uitspraak op 29 mei 2019. Beide ontwikkelingen vragen om veel maatwerk en zorgen voor een piek in onze bedrijfsvoering. We zijn samen met de andere Omgevingsdiensten in gesprek met onze partners over hoe we met behoud van het maatschappelijke doel de werkzaamheden zo goed mogelijk uit kunnen voeren.

Ook is er mede door deze ontwikkelingen en een schaarste op de arbeidsmarkt een tekort aan medewerkers. Behoud van medewerkers door het zijn van een aantrekkelijke werkgever én investeren in het aantrekken en opleiden van nieuwe medewerkers is en blijft van groot belang. Onze succesvolle aanpak zetten we in 2021 voort, samen met de ontwikkeling van strategisch personeelsbeleid.

Daarnaast is het informatiegestuurd werken ook belangrijk om meer kwaliteit te leveren (daar te zijn waar de risico's voor de leefomgeving het grootst zijn) en om de schaarse capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten. Hierin werken we, nu en in de komende jaren, steeds meer samen met ketenpartners om data om te zetten in bruikbare informatie.

Kortom, de Omgevingsdienst Brabant Noord is – net zoals uw gemeente en provincie – een organisatie die samen met u in ontwikkeling blijft om te werken aan een schone en veilige leefomgeving.

Jan Lenssen, directeur Omgevingsdienst Brabant Noord
Augustus 2019

	Voorwoord	2
1	De Omgevingsdienst Brabant Noord in 2021	6
1.1	Over de Kadernota 2021	8
1.2	Programma-indeling	8
1.3	Missie	9
1.4	Visie en strategie	9
2	Relevante (door)ontwikkelingen in 2021	10
	Ontwikkelingen individuele dienstverlening	12
2.1	Omgevingswet van kracht voor VTH-taken	12
2.2	Wet natuurbescherming en stikstof	13
2.3	Uitvoeringsconsequenties Transitie Zorgvuldige Veehouderij	15
2.4	Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten	17
2.5	Asbestdaken	19
2.6	Energie	20
2.7	Budgetten geprogrammeerd toezicht	21
2.8	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)	22
	Ontwikkelingen regionale dienstverlening	23
2.9	Werkprogramma collectieve taken	23
2.10	Toezicht in het groen en Samen Sterk in Brabant (SSiB)	24
2.11	Resultaatgericht en informatiegestuurd werken	26
2.12	Ketenaanpak	27
2.13	Regionaal kader VTH (voorheen ROK-VTH)	28
	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	29
2.14	Werving medewerkers en behoud bestaande medewerkers	30
2.15	Cao ontwikkelingen	31
3	Financieel effect Kadernota 2021	32
3.1	Financieel-technische uitgangspunten	34
3.2	Schema ontwikkelingen & effecten	35
3.3	Schema tariefontwikkeling	37

De Omgevingsdienst Brabant Noord in 2021

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.

Samen hebben we een verantwoordelijkheid voor een schone en veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van deze overheidstaak uit.

1

De Kadernota **signaleert** nieuwe ontwikkelingen en **informeert** u hierover. De effecten van deze ontwikkelingen voor zowel de **bedrijfsvoering** als **financiën** brengen we zoveel mogelijk in kaart. De Kadernota en uw reactie hierop is van groot belang om een zo goed mogelijke Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 op te stellen.

De Kadernota is tot stand gekomen vanuit de inhoudelijke kennis van de medewerkers van de ODBN. Ook is er tijdens een bestuurlijk-ambtelijke conferentie op 29 mei 2019 veel input opgehaald bij de ambtenaren en bestuurders van onze deelnemers. We zien uit naar de afstemming met de deelnemers in het Regionaal Strategisch Platform en de groep 'adoptie-ambtenaren'. Die laatste groep is samengesteld uit ambtenaren van verschillende deelnemers die de planning- en controlcyclus het hele jaar nauwlettend volgen en hun advies daarover geven. Deze adviezen zijn zeer waardevol voor de ODBN.

Niet alle ontwikkelingen worden benoemd in deze Kadernota, slechts de meest relevante. Zoveel als mogelijk zijn deze thema's geordend naar taken die voortvloeien uit het wettelijke landelijk basistakenpakket en de verzoektaken. Voor de basistaken geldt dat er voor individuele deelnemers weinig speelruimte bestaat (zowel qua inhoud als qua volume), omdat voor die taken bij wet is bepaald dat deze bij een omgevingsdienst moeten liggen. Bij de verzoektaken bestaat er in dat opzicht meer speelruimte. Een of meerdere gemeenten of de provincie kunnen verzoeken deze (wettelijke) taken bij de ODBN te beleggen. De ODBN voert dergelijke taken uit op voorwaarde van voldoende kritieke massa voor deze taken.

1.2 Programma-indeling

De ODBN kent in haar planning & control documenten drie programma's.

1. Het **programma Individuele Dienstverlening** gaat over de dienstverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft neergelegd. .
2. Het **programma Regionale Dienstverlening** gaat over taken die de ODBN voor de regio uitvoert. Zoals de Collectieve Taken, Samen Sterk in Brabant, de Klachtenregeling/crisispiket, sanering Verkeerslawaaï, de Vereniging van Contractanten en het beheer van voormalige stortplaatsen.
3. Het derde **programma** gaat over de **Bedrijfsvoering** van de ODBN.

In alle P&C producten, zoals de begrotingen en deze Kadernota, komt deze indeling terug.

1.3 Missie

Wij zorgen voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze missie! Vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen zijn onze instrumenten om die missie uit te voeren. Om onze werkwijze te laten meebewegen op de voortdurende veranderingen in de samenleving, houden we ons ook bezig met ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Zo kunnen we onze deelnemers beter adviseren. Een belangrijk ontwikkelpunt voor onze medewerkers hierbij is de gebiedsgerichte en omgevingsbewuste benadering bij het uitvoeren van het werk.

1.4 Visie en strategie

De Omgevingswet vormt vanaf 2021 het integrale, wettelijke kader voor de fysieke leefomgeving, waardoor de gemeenten, provincie en ODBN organisch met elkaar samenwerken. Ook het agrarische karakter van Noordoost-Brabant brengt deze partijen bij elkaar. Noordoost-Brabant behoort tot de meest innovatieve en duurzame agrofoodregio's van Europa. De ODBN levert hierin een belangrijke bijdrage. Gemeenten en de provincie voelen zich als 'aandeelhouder' duurzaam betrokken bij de ODBN. De ODBN richt zich op samenwerking: binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Wat ons betreft zijn de lijntjes tussen bestuurders, managers en medewerkers van alle betrokken organisaties kort.

De ODBN is een uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving. Sinds de oprichting hebben we een aantal belangrijke stappen gezet om tot een zo optimaal mogelijk werkende organisatie te komen. Naast de uitvoering van deze taken zijn wij steeds meer een dienstverlener die adviseert en meedenkt over hoe beleid in de praktijk uitpakt.

Wij werken toe naar de rol van omgevingsadviseur die zijn kennis en expertise over de fysieke leefomgeving koppelt aan 'omgevingsbewustzijn', waarbij we de lokale situatie niet uit het oog verliezen. Daarbij hoort dat we ook bestuurlijk sensitief moeten zijn. We werken immers namens het bevoegde gezag. We werken steeds meer risicogericht zodat we onze middelen daar inzetten waar het milieurendement maatschappelijk het grootste is. Ook Brabantbreed en landelijk dragen we onze expertise uit.

Relevante (door)- ontwikkelingen in 2021

De meest relevante ontwikkelingen worden hierna, per thema, geschetst. We volgen de programma-indeling en geven de effecten van de ontwikkeling per thema aan.

2

2.1 Omgevingswet van kracht voor VTH-taken

In 2016 is de Omgevingswet aangenomen en deze zal naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treden. De Omgevingswet bundelt 26 wetten die regels bevatten die de fysieke leefomgeving raken zoals milieu-, bouw- en waterwetgeving. De Omgevingswet omvat ook nieuwe thema's zoals gezondheid en veiligheid. Belangrijke doelstelling van de wet is het omgevingsbeleid af te stemmen op de behoeften en doelstellingen van inwoners en bedrijven.

De Omgevingswet is bedoeld om tot een integrale manier van (samen)werken en afwegen te komen. Samen met ketenpartners (waterschappen, GGD en Veiligheidsregio) beschikt de ODBN over veel informatie. Die informatie zetten we in bij de uitvoering van het VTH takenpakket. Deze informatie kan ook relevant zijn bij de ontwikkeling van Omgevingsvisies en –plannen door gemeenten en provincie. Denk hierbij aan data als milieu- en bedrijfsinformatie.

In 2019 en 2020 is de ODBN – samen met onze deelnemers en ketenpartners – bezig met de invoering van de Omgevingswet. Een opleidingsplan, communicatieplan en een activiteitenplan wordt voor 2021 uitgevoerd. Het onderdeel van de Omgevingswet wat van het grootste belang is voor de ODBN, is de uitvoering van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving). Dit heeft effect op de samenwerking en werkprocessen die we met de individuele gemeenten en provincie afspreken. Bijvoorbeeld een beslistermijn die wordt teruggebracht naar 8 weken, van het begrip 'inrichting' naar 'milieubelastende activiteit' maar ook de wijze waarop we in houding en gedrag initiatiefnemers benaderen. In de samenwerking met gemeenten en provincie vraagt dit een goede afstemming. Onderdelen daarvan zijn eenduidige afspraken en een helder beeld van wat de deelnemers van de ODBN verwachten in bijvoorbeeld het vooroverleg en de omgevingsdialoog.

Om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te behalen en de digitale samenwerking te bevorderen, wordt het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is. De ODBN treft in 2019 en 2020 de voorbereidingen om aan te kunnen sluiten op het DSO en dit zal in 2021 en verder zijn uitwerking krijgen.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

De minister heeft op 18 oktober 2019 per kamerbrief laten weten dat zij pas medio 2020 het besluit neemt ofdat de Omgevingswet per 1-1-2021 van kracht wordt. Het is goed mogelijk dat de minister in haar afweging besluit de invoering uit te stellen. Aangezien onze dienst, samen met u als deelnemer, zich volop aan het voorbereiden is op de invoering per 1-1-2021, moeten we gaan werken aan meerdere scenario's van invoering. Een eventueel uitstel medio 2020 heeft echter ook financiële consequenties voor de implementatie in onze organisatie.

Effecten 2021 en verder

- Onze inzet is om de Omgevingswet binnen de huidige financiële kaders uit te voeren. De voorbereiding in 2019 en 2020 stuurt hierop
- We zijn afhankelijk van het Rijk voor de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Het is op dit moment nog niet duidelijk of het systeem (volledig) operationeel is per 2021
- We sluiten niet uit dat in de eerste periode van de uitvoering van de Omgevingswet er mogelijk nog uitvoeringsproblemen naar boven kunnen komen die een effect hebben op de kosten
- We houden deelnemers individueel en via RSP en DB/AB op de hoogte over de uitvoeringsconsequenties van de Omgevingswet
- Effect van eventueel uitstel van invoering van de Omgevingswet leidt tot mogelijk dubbel werk, extra frictiekosten of het doorschuiven van (delen van) het implementatiebudget. Deze zijn op voorhand niet te ramen. We proberen echter in de implementatie ook met het scenario van uitstel rekening te houden.

2.2 Wet natuurbescherming en stikstof

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen/ontheffingen en het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De ODBN verleent namens de provincie deze vergunningen en ontheffingen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie, als verzoektaak, uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om inrichtinggebonden taken. Voor niet-inrichtinggebonden taken in Natura 2000 gebieden voert de ODBN deze taken uit voor heel Brabant.

Bij een vergunningaanvraag op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) waarbij ook als onderdeel de Wet natuurbescherming is aangevraagd hebben gemeenten ook een rol bij de Wet natuurbescherming. Bij activiteiten met mogelijk negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten

ODBN Kadernota 2021

en/of een Natura 2000-gebied, moet een natuurtoets deel uit maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. De gemeente is bevoegd om deze toets zelf te beoordelen. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten/gebieden kunnen optreden dan dient de gemeente een verklaring van geen bedenkingen op grond van de Wet natuurbescherming bij de provincie aan te vragen. In dat geval is de gemeente ook verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming. Voor gemeenten kan het hierbij zowel de basistaken betreffen (Wabo-aanvraag met milieuaspect) als de verzoektaken.

Verder biedt de Wet natuurbescherming voor soortenbescherming de mogelijkheid van een Gebiedsgerichte Aanpak Natuur, waarbij voor delen van een gemeente een gebiedsontheffing kan worden verkregen, zodat niet voor elk initiatief een aparte procedure hoeft te worden doorlopen. Wij verwachten dat veel gemeenten van zo'n gebiedsontheffing gebruik zullen maken vanwege de voordelen voor gemeente, burger en bedrijf (bijvoorbeeld woningcorporaties).

Gevolgen van de uitspraken PAS

De uitspraken van 29 mei 2019 over de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) hebben de komende jaren een grote impact op ons werk. Door de uitspraak over de PAS ontstaat er een nieuwe situatie waarvan tijdens het schrijven van deze Kadernota nog niet helemaal helder is hoe dit dossier zich verder gaat ontwikkelen.

Per 11 oktober is de provinciale beleidsregel natuurbescherming in werking getreden. Door deze beleidsregel kan de vergunningverlening rondom stikstof weer (beperkt) op gang komen. In de beleidsregel zijn voorwaarden voor onder andere het extern en intern salderen opgenomen. De ODBN vertaalt deze beleidsregel naar haar werkprocessen. Hoewel de vergunningverlening weer langzaam op gang komt, zijn de kaders om vergunningen te verlenen beperkt. De nieuwe beleidsregel, de blijvende onzekerheid over het landelijk stikstofbeleid, de extra werkzaamheden rondom intern en extern salderen, de vergunningplicht voor beweiden en bemesten en afstemming en maatwerk leidt tot extra werkzaamheden in de uitvoering. Het Rijk heeft aangegeven dat het mogelijk tot 2023 kan duren voordat er een nieuw landelijk kader voor stikstof in werking treedt.

Effecten 2021 en verder

- Deze ontwikkeling kan nog niet gekwantificeerd worden voor de ODBN en de deelnemersbijdrage vanwege de onduidelijkheden
- We verwachten op de korte termijn dat er meer maatwerk nodig is, maar dat veel werk stilligt. Op de lange termijn verwachten we een hoge piek aan werkzaamheden
- Ook deelnemers moeten mogelijk binnen hun eigen organisatie organisatorische en personele maatregelen treffen
- Gemeenten kunnen ervoor kiezen om de extra werkzaamheden en dus kosten door het stikstofdossier via leges door te berekenen aan de aanvrager

2.3 Uitvoeringsconsequenties Transitie Zorgvuldige Veehouderij

De drie Brabantse Omgevingsdiensten hebben begin 2019 een notitie laten opstellen over de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij en wat daarvan de gevolgen zijn voor de (extra) VTH-taken voor provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. De daarin geschetste ontwikkelingen betreffen de volgende thema's:

- Besluit emissiearme huisvesting en actieplan ammoniak en stoppersmaatregelen
- Warme sanering varkenshouderij
- Sanering asbest staldaken
- Actualisatie in verband met BBT (best beschikbare technieken)
- Provinciale verordening ruimte
- Provinciale verordening natuurbescherming en programmatische aanpak stikstof
- Project intensivering toezicht veehouderijen

De werkzaamheden die hiermee gepaard gaan, zullen de komende jaren veel tijd en inzet vergen van de ODBN. Dit vanuit haar rol als vergunningverlener in het kader van de Wet Natuurbescherming waarbij de provincie bevoegd gezag is en de Wabo waarbij de gemeenten bevoegd gezag zijn. Om deze piek aan werkzaamheden het hoofd te bieden is medio 2019 een ambtelijke en bestuurlijke taskforce ingesteld die met maatregelenpakketten zijn gekomen om de benodigde inzet substantieel te verminderen zonder dat daarbij de maatschappelijke opgave van de transitie wordt losgelaten.

De voorstellen moeten ertoe leiden dat de piek aan werkzaamheden die de komende 6 jaar wordt verwacht (2019-2025) kunnen worden opgevangen door organisatorische maatregelen, bestuurlijke keuzes en het inhuren van extra capaciteit.

“De stapeling van ontwikkelingen in de veehouderij hebben grote consequenties op de hoeveelheid aanvragen.

Dit vraagt om een herbezinning van de taken die op ons bordje liggen, en een nauwere samenwerking tussen gemeenten, omgevingsdiensten en provincie. Immers, voor ondernemers en inwoners zijn wij één overheid”

Senior beleidsadviseur Mechie Beurskens van gemeente Sint Anthonis tijdens bestuurlijk-ambtelijke conferentie van ODBN op 29 mei 2019

Eind 2019 moet dit leiden tot besluitvorming binnen de ODBN waar het gaat om de aanpassing van werkprocessen maar ook besluitvorming in het Algemeen Bestuur waar het gaat over de wijze waarop de ODBN omgaat met de vergunningverlening. De maatregelen vergen een grote omslag binnen de ODBN maar ook bij de deelnemers hoe om te gaan met aanvragen, aanvragers en adviseurs. Voor de implementatie worden extra middelen aangevraagd bij de provincie. Deze nieuwe aanpak willen we ook laten aansluiten bij andere ontwikkelingen binnen de organisatie zoals het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV) dat momenteel wordt opgesteld, het provinciale project Kompas en de komst van de Omgevingswet. Door verschillende opgaven te combineren gaan we efficiënt met de kosten van implementatie om.

Effecten 2021 en verder

- De voorstellen uit het rapport van de Taskforce ‘Meer dan de som der delen’ zorgen ervoor dat het werkpakket ondanks de extra werkzaamheden uitvoerbaar zijn. Het doorvoeren van de acht voorgestelde maatregelen en een wervingstraject zorgen daarvoor. De implementatie hiervan heeft een grote impact op de werkwijze en uitvoering van de taken van de ODBN en de samenwerking met haar deelnemers. Echter het uitblijven van de implementatie van deze maatregelen zorgt voor een op dit moment niet in te vullen en kostbare vraag naar extra capaciteit.
- Besluitvorming over het rapport vindt eind 2019 in het AB plaats.
- Deze zullen ook financiële gevolgen hebben qua inzet van medewerkers, zowel bij OD's als gemeenten en provincie
- Bij de vaststelling van de individuele werkprogramma's met de deelnemers zullen met elke deelnemer hierover afspraken worden gemaakt
- De gevolgen van het stikstofdossiers zijn op dit moment nog niet kwantificeerbaar maar hebben ook effecten op de Transitie Zorgvuldige Veehouderij en de mogelijkheden van implementatie van het maatregelenpakket van de Taskforce.

2.4 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten

Met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2021) gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Momenteel voert de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) voor de provincie de Wbb-taken in onze regio uit. Het toezicht en handhaving bij saneringen blijft onder Omgevingswet een basistaak. De Wbb vergunningverlening is nu nog een verzoektaak. Mogelijk dat dit onder Omgevingswet ook een basistaak wordt.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden.

Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting, bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodembeheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden. De inbreng van deze benaderingswijze en specifieke kennis bij de totstandkoming van de omgevingsvisie en het omgevingsplan kan als een verzoektaak bij de ODBN worden belegd.

We constateren dat er nog maar bij een beperkt aantal deelnemers voldoende bodemkennis is. Voor de basistaken zorgt de ODBN dat die goed geborgd worden binnen onze organisatie. De deelnemers moeten zelf afwegen of ze de bodemtaken, die vallen onder de zogenaamde verzoektaken zelf gaan uitvoeren of bij de ODBN willen beleggen.

Samen met de provincie, de ODZOB en de OMWB komt de ODBN eind 2019 met een transitiedocument over de overdracht van de bodemtaken. In dit document worden de procesmatige, personele en financiële gevolgen onderverdeeld naar basis- en verzoektaken per regio en gemeente inzichtelijk gemaakt. Implementatie van het transitiedocument vindt in 2020 plaats, zodat elke dienst (en gemeente) gereed is voor de nieuwe taakuitvoering per 1-1-2021.

Effecten 2021 en verder

- Gemeenten moeten het onderwerp bodem meenemen in het opstellen van hun omgevingsvisie en –plannen
- Gemeenten bepalen of zij de bodemtaken voor wat betreft de niet-basistaken zelf uitvoeren of dat zij deze verzoektaak bij de ODBN beleggen in hun werkprogramma's
- Wij houden rekening met een totale toename van werkzaamheden in het kader van de basistaken met een omvang van €150.000, - en voor de verzoektaken van €25.000, - aan uren. Deze gevolgen nemen wij mee in de begroting 2021
- In welke mate gemeenten door het Rijk gecompenseerd worden is nog niet bekend

2.5 Asbestdaken

De Eerste Kamer heeft in 2019 niet ingestemd met het verbod op asbestdaken per 31 december 2024. Het is nog onduidelijk hoe het ministerie qua wetgeving hier de komende periode mee omgaat. De verwachting is dat het ministerie eind 2019 meer duidelijkheid schept op dit dossier. Het gaat landelijk om ongeveer 100 miljoen m2 aan asbest op daken.

De verwerking van tienduizenden asbestdaken in onze regio blijft ondertussen doorgaan. Met name de honderden slechte daken vormen een risico voor de omgeving, maar ook bij brand of hagel kan asbest voor een acuut risico zorgen. Op asbestdaken in een slechte staat kan gehandhaafd worden op basis van de zorgplicht in de Woningwet en de Wet milieubeheer. De vaste asbesttaken die de ODBN uitvoert betreffen de basistaken voor onder andere toetsing van asbestinventarisatierapporten en toezicht op verwijdering asbest. Daarin zal in 2021 naar verwachting niets veranderen. Ook onze inzet vanuit het programma Collectieve Taken zetten we voort. Deze inzet bestaat onder andere uit:

- Samenwerking met Brabantse omgevingsdiensten en omgevingsdiensten Limburg en Zeeland (verenigd in het Zuidelijk Keten Casus Overleg) en aanpak van ketenzaken die hieruit voortvloeien
- Inzet kennis, kwaliteit en samenwerking voor ODNL in werkkamer asbest

Daarnaast werken een aantal deelnemers samen in de Kopgroep Asbestdaken. Deze kopgroep zet zich in voor inventarisatie van de aanwezige asbestdaken en het stimuleren (o.a. via een communicatieplan) dat de asbestdaken versneld gesaneerd worden. Enerzijds omdat verzekeringen schade als gevolg van calamiteiten niet meer dekken waardoor gemeenten nu al regelmatig opdraaien voor forse opruimkosten. Anderzijds voorzien gemeenten na een eventueel verbod hoge kosten om de naleving van het verbod op asbestdaken af te dwingen. Hoe meer daken tijdig worden gesaneerd, hoe kleiner de kans op calamiteiten en hoe lager de uiteindelijke kosten. Nog niet deelnemende gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Kopgroep Asbestdaken. De ODBN heeft daarin een coördinerende en faciliterende rol en is op onderdelen projectleider van deelprojecten.

Effecten 2021 en verder

- Het vervolg van het vervallen van het verbod is nog onduidelijk. Eventuele effecten worden pas duidelijk na bericht van ministerie over vervolg van het dossier asbest eind 2019
- De reguliere basistaak asbest is opgenomen in de werkprogramma's van de deelnemers
- Onze inzet vanuit de Collectieve Taken zetten we voort
- Deelnemers aan de regionale kopgroep asbestdaken financieren dit als verzoektaak

2.6 Energie

Het klimaatbeleid van Rijk (klimaatakkoord), regio (Regionale Energie Strategie) en gemeenten zetten stevig in op energiebesparing gebouwde omgeving, aardgasloze wijken en op duurzame opwek uit wind- en zonneparken, biomassa en geothermie. Ook de ODBN heeft hierin een rol.

In het kader van de basistaken ziet de ODBN namens gemeenten toe op naleving van wettelijke energiebesparingsverplichtingen. Ook de RVO meldingsplicht en de naleving daarvan heeft invloed op de mate van energiebesparing.

Ook heeft de realisatie van duurzame opwekcapaciteit bijna altijd een impact op de omgeving en daarover adviseert de ODBN gemeenten in het kader van de vergunningverlening. Al deze taken zijn opgenomen in de individuele werkprogramma's van de deelnemers.

“Eén ambtenaar bespaarde net zoveel

als 6 windmolens”

Stientje van Veldhoven in een Kamerdebat

Daarnaast is in zijn algemeenheid de vraag in hoeverre de regionale samenwerking rond de Regionale Energie Strategie (RES) een beroep gaat doen op de ODBN voor de uitvoering van deze plannen. Hierin kan de data van de ODBN en haar partners een rol spelen.

Effecten 2021 en verder

- De bestaande wettelijke taken zitten in de individuele werkprogramma's van de deelnemers
- De ODBN verwacht een groeiende vraag van deelnemers voor wat betreft de energietaken

2.7 Budgetten geprogrammeerd toezicht

Er worden in 2019 en 2020 diverse acties uitgevoerd die van invloed zijn op de budgetten binnen de gemeentelijke werkprogramma's:

1. Project opwaarderen inrichtingenbestand (grootschalige gevelverificaties, regiobreed) Hierbij wordt het inrichtingenbestand per gemeente geactualiseerd zodat er vanuit een geactualiseerd bestand een programma kan worden opgesteld. Daarnaast worden werkprocessen ingericht om het bestand ook actueel te houden.
2. Hernieuwde indeling in de bedrijfstypen B (verzoektaakbedrijven) en B+ (basistaakbedrijven). Daarmee is helder welke bedrijven als basistaakbedrijven en als verzoektaakbedrijven moeten worden aangemerkt. Daarmee is ook voor de gemeenten helder welke taken er wettelijk bij de ODBN zijn belegd en bij welke bedrijven gemeenten een keuze hebben om het zelf uit te voeren of bij de ODBN.
3. Op basis van de ervaringscijfers van de afgelopen jaren zijn de kengetallen geëvalueerd. Hierbij hebben enkele wijzigingen plaatsgevonden.

De bovenstaande acties zijn van invloed op de budgetten voor geprogrammeerd toezicht. Omdat nog niet alle acties zijn uitgevoerd, is met onze deelnemers overeengekomen om het totaal aan gevolgen van deze 3 acties pas te verwerken in de budgetten van 2021. Dit voorkomt dat de budgetten als gevolg van de afzonderlijke acties meerdere keren worden aangepast. Overigens is in 2019 het inrichtingenbestand al wel aangevuld met de markering 'basistaakbedrijf' of 'verzoektaakbedrijf'.

Effecten 2021 en verder

- De gevolgen zijn voor het eerst zichtbaar in de werkprogramma's 2021 die voor 1 december 2020 worden vastgesteld
- Deze acties kunnen in de ene gemeente tot meer en bij de andere gemeente tot minder benodigd budget leiden omdat de werkprogramma's gebaseerd worden op veel betere basisgegevens

2.8 Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)

Per 2021 wordt de WKB van kracht. Deze wet heeft drie doelen: Een verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit, een verbeterde positie van de consument en het stimuleren van de kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering. Om dit voor elkaar te krijgen, wordt een stelsel ontwikkeld voor toetsing op relevante aspecten van kwaliteit van het eindproduct door een onafhankelijke marktpartij. Een effect van deze wet kan zijn dat de bouwtaken rondom vergunningverlening en toezicht bij gemeenten afnemen.

De rol van de gemeente verschuift van technisch toetser naar regisseur van planprocessen. De ODBN verzorgt voor provinciale inrichtingen de vergunningverlening, het toezicht en handhaving op de bouwregelgeving. Ook voert de ODBN voor enkele gemeenten het bouwtoezicht (verzoektaak) uit.

Effecten 2021 en verder

- De Wkb betekent niet alleen een verschuiving van taken en het wegvallen van legeskosten. De gevolgen zijn groter en werken in allerlei facetten door in de organisatie. Denk hierbij o.a. aan het VTH-beleid en –strategie. De invoering van de WKB vraagt om een impactanalyse van de taken bij de ODBN
- De ODBN moet samen met haar deelnemers bepalen welke rol zij speelt in het bouwtoezicht onder de Wkb. Deze rolbepaling is van invloed op onze inzet en grootte van het effect
- Tussen nu en 2020 brengen we de gevolgen van deze wet voor de ODBN in kaart

Ontwikkelingen regionale dienstverlening

2.9 Werkprogramma Collectieve Taken

Naast Individuele Dienstverlening (waaronder het uitvoeren van basistaken en verzoektaken) voert de ODBN in het programma Regionale Dienstverlening werkzaamheden uit voor het collectief van haar deelnemers. Een belangrijk werkprogramma is de Collectieve Taken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om thema's als intensieve veehouderij, implementatie omgevingswet, informatiegestuurd werken, samenwerking (bijvoorbeeld met het strafrecht) en ketentoezicht.

Deze werkzaamheden zijn gericht op productinnovatie en -ontwikkeling, kwaliteitsverbetering en efficiencyverbetering van de primaire taken. De collectieve taken vervullen daarmee een vliegwielfunctie voor noodzakelijke ontwikkelingen op het programma Individuele Dienstverlening.

De Kadernota geeft aan welke ontwikkelingen er zijn en welke bijdrage het programma Collectieve Taken daaraan moet leveren. Bij het opstellen van het werkprogramma collectieve taken voor 2019 is geconstateerd dat de druk op het werkprogramma toeneemt gezien de vele ontwikkelingen die zich voordoen. Dat is ook in 2020 en 2021 het geval. De vele ontwikkelingen vragen tijd in voorbereiding en implementatie.

Voor de Kadernota is op 29 mei 2019 een bestuurlijk – ambtelijke conferentie georganiseerd. De uitkomsten van deze conferentie zijn verwerkt in deze Kadernota 2021 en geven op die manier ook invulling aan de collectieve taken 2021 en de omvang daarvan.

Effecten 2021 en verder

- Het werkprogramma Collectieve Taken 2021 wordt samen met de deelnemers opgesteld
- De gevolgen voor de collectieve taken worden, waar mogelijk, bij de afzonderlijke onderdelen van deze kadernota in beeld gebracht. Gezamenlijk bepalen zij de inhoud van de Collectieve Taken 2021

2.10 Toezicht in het groen en Samen Sterk in Brabant (SSiB)

Het Brabantbrede team Samen Sterk in Brabant zet zich in om o.a. dumpingen van drugs-, asbest- en (bedrijfs-)afval, overtredingen van gedragsregels in natuurgebieden, stroperij en wildcrossen en illegale bewoningen te verminderen door toezicht en handhaving.

Voor de periode 2019 en 2020 heeft de provincie Noord-Brabant extra subsidie beschikbaar gesteld om het toezicht op de natuur een extra impuls te geven. In het bestuursakkoord van de provincie Noord-Brabant is inmiddels opgenomen dat voor de totale bestuursperiode (2019-2023) deze financiering wordt verlengd. Dat betekent dat de tijdelijke invulling een structurelere vorm kan krijgen. Deze extra middelen worden gekoppeld aan de bestaande financiering van SSiB waarbij de ODBN namens de partners in Brabant het toezicht in het buitengebied organiseert. Er is een stuurgroep van alle handhavingspartners die mede de inhoudelijke koers bepaalt. De komende periode staat in het teken van de versteviging van de bestaande samenwerking en uitbouw waar nuttig en verstandig is en waarbij ook een verdere professionalisering van het team SSiB een onderwerp is. De forse impuls van de provincie vraagt ook van de gemeentelijke deelnemers een continuering van hun bijdrage.

De samenleving vraagt om natuur waarin gerecreëerd kan worden. Daarnaast is er behoefte aan (behoud van) biodiversiteit. De steeds verder toenemende overlast en gevolgen van (drugs) criminaliteit in het buitengebied en in de Brabantse natuurgebieden leiden tot een (groter) gevoel van onveiligheid. Door schade aan natuurgebieden komen doelstellingen van Europese, nationale en provinciale wet- en regelgeving onder druk te staan. Deze ongewenste omstandigheden leiden tot steeds hogere kosten voor terrein- behorende organisaties en lagere overheden.

Effecten 2021 en verder

- SSiB maakt onderdeel uit van het programma Regionale Dienstverlening. Over de bekostiging hiervan zijn in het verleden al afspraken gemaakt en deze maken onderdeel uit van de begrotingen van de 3 Brabantse omgevingsdiensten
- De financiële vertaling van de provinciale bijdrage wordt verwerkt in de ODBN-begroting en verwerkt in het programma Regionale Dienstverlening
- We zijn bezig met een voorstel voor aanpassing van de gemeentelijke bijdrage in 2021. Dit vanwege het feit dat er jarenlang geen indexatie voor het SSiB heeft plaatsgevonden en vanwege herindelingen, waardoor er minder betalende deelnemers zijn, in een gelijkblijvend werkgebied. Daarom gaan we in gesprek met onze deelnemers hierover. We verwachten dat de gemeentelijke bijdrage € 10.000, - wordt vanaf 2021 (bijdrage 2020 €7.700, -)

2.11 Resultaatgericht en informatiegestuurd werken

Bij informatiegestuurd werken wordt data omgezet naar informatie. Informatiegestuurd werken is nodig om bij te dragen aan het voorkomen en/of oplossen van (steeds complexer wordende) maatschappelijke vraagstukken op het gebied van veiligheid, volksgezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Ook is informatiegestuurd werken nodig om de schaarse capaciteit in mensen en middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten waar deze het meest nodig zijn of waar het risico voor de leefomgeving het grootst is. Informatiegestuurd werken ondersteunt ook het uitvoeren van de VTH-taken onder de Omgevingswet.

“Natuurlijk zijn er de afgelopen jaren efficiency-slagen gemaakt en is soms de taakuitvoering ook effectiever geworden. De meeste lucht is daar echter wel uit. We gaan niet veel méér bereiken door wat we deden nog verder te

verbeteren. We moeten wat ánders gaan doen.”

Burgemeester Kees van Rooij van Meierijstad tijdens
bestuurlijk-ambtelijke conferentie van ODBN op 29 mei 2019

Binnen de ODBN worden er al enkele jaren stappen gezet in het informatiegestuurd werken. Zo wordt binnen toezicht en handhaving gebruik gemaakt van data-analyse bij de brancheaanpak en het toezicht op energiebesparing. Maar de mogelijkheden om informatie in te zetten voor een betere kwaliteit en efficiëntie van ons werk nemen naar verwachting in de komende jaren een vlucht.

Tijdens de bestuurlijk – ambtelijke conferentie van 29 mei 2019 is aangegeven dat informatiegestuurd werken steeds belangrijker wordt in het werk van de ODBN. Daarom geven we in 2021 nog meer prioriteit aan het inzetten en verbeteren van informatiegestuurd werken. Dit wordt gestructureerd (programmatisch) opgepakt en geborgd binnen de organisatie. Daarbij gaat de ODBN nog meer samenwerken met haar deelnemers en andere partners zoals (Brabantse) omgevingsdiensten, veiligheidsregio, GGZ, RVO, CBS en waterschappen. De start van het Brabants OmgevingsDatalab (BOD) samen met de ODZOB, OMWB en provincie is een goed voorbeeld daarvan.

Effecten 2021 en verder

- In 2020 hebben we budgettaire ruimte voor twee data-analisten. In 2021 verstevigen we informatiegestuurd werken verder in de organisatie
- De kosten hiervoor worden binnen de begroting en werkprogramma's gedragen

2.12 Ketenaanpak

Inzicht en grip op ketens, zoals asbest-, grond-, meststromen en overige afvalstoffen is een van de redenen voor het oprichten van de omgevingsdiensten. Het uiteindelijke doel is om schadelijke effecten vanuit deze ketens op de leefomgeving te voorkomen en milieucriminaliteit in een vroegtijdig stadium te herkennen en op te treden. We zien dat incidenten ons werk steeds meer gaan beïnvloeden en die vragen om een flexibele en directe inzet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de mestfraude.

Hier biedt (het koppelen van verschillende) informatie belangrijke mogelijkheden om inzicht te krijgen en vroegtijdig ingrijpen mogelijk te maken. Maar hiervoor is wel een verdere verdieping van de kennis en stakeholders van de ketens nodig. Een verbetering van de interne (samenwerkings-) structuur is nodig om ketenaanpak beter binnen onze organisatie te organiseren. Voor een effectieve ketenaanpak is ook versterking van het externe netwerk noodzakelijk. Met partners in de keten, maar bijvoorbeeld ook met het strafrecht. Deze ontwikkeling vindt nu al plaats, maar heeft zijn doorwerking in 2021 en verder.

Effecten 2021 en verder

- Kosten voor de ontwikkeling van ketenaanpak worden gedekt uit het budget Collectieve Taken
- Per keten verkennen we onze rol samen met onze partners

2.13 Regionaal kader VTH (voorheen ROK-VTH)

De afgelopen jaren is samen met de deelnemers gewerkt aan regionaal VTH-beleid. Dit heeft in 2016 geleid tot één regionaal uitvoeringskader voor Toezicht en Handhaving. In 2019 wordt ook het regionaal kader voor Vergunningverlening opgesteld.

- VTH-taken efficiënter en effectiever uit te kunnen voeren
- Meer informatiegestuurd en resultaatgericht te kunnen gaan werken
- De samenwerking met ketenpartners verder te verbeteren
- Een gelijk speelveld voor bedrijven te creëren

“Er komt steeds meer illegaliteit, en die is te bestrijden door meer samenwerking en het delen van informatie tussen omgevingsdiensten en gemeenten.

Krachten bundelen kan het verschil maken”

Asbestdeskundige Geert-Jan van der Meijden van ODBN over ketensamenwerking asbest tijdens bestuurlijk-ambtelijke conferentie van ODBN op 29 mei 2019

Het regionaal kader VTH moet samen met de deelnemers regelmatig worden herzien en onderhouden. Daarnaast worden er in 2021 inspanningen verricht om:

- Werkprocessen verder te harmoniseren;
- De beleidscyclus van de deelnemers en de uitvoeringscyclus van de ODBN steviger met elkaar te verbinden;
- Het regionaal kader VTH uit te breiden naar alle basistaken zoals BRIKS en Wet bodembescherming. Dit willen we gelijk op laten lopen met de implementatie van de Omgevingswet.

Effecten 2021 en verder

- De werkzaamheden zoals hier genoemd zijn deels al structureel opgenomen in de meerjarenbegroting van de ODBN binnen het programma Collectieve Taken voor wat betreft het ontwikkelen en onderhouden van een aantal procescriteria
- Implementatiekosten voor het regionaal kader Vergunningverlening zijn nog niet in beeld. Insteek is dat deze kosten, analoog aan het regionaal kader voor Toezicht & Handhaving, gefinancierd worden binnen de werkprogramma's

Ontwikkelingen bedrijfsvoering

2.14 Werving medewerkers en behoud bestaande medewerkers

De situatie op de arbeidsmarkt blijft, voor alle bedrijfstakken in Nederland, er één van krapte in de komende jaren. Specifiek voor de doelgroep Ruimtelijke Ordening/Milieu (bron: A&O fonds gemeenten) zijn er voor elke 3 vacatures één actief werkzoekende. 37% wordt minimaal eens per kwartaal benaderd, en slechts 9% is actief op zoek naar ander werk.

Als ODBN zijn we al lang intensief bezig om meer medewerkers aan te trekken en bestaande medewerkers aan ons te binden. Dat doen we door gerichte arbeidsmarktcommunicatie en samenwerking met alle 29 omgevingsdiensten voor een landelijke campagne. Het inwerken van nieuwe medewerkers vraagt intensieve begeleiding, niemand verlaat immers een opleiding als volwaardig vergunningverlener of handhaver, terwijl er steeds meer HBO'ers en WO'ers de arbeidsmarkt betreden die opgeleid kunnen worden tot vergunningverlener of handhaver in onze organisatie. Dat biedt dus een kans. Ervaringen uit 2018 en 2019 laten zien dat nieuwe medewerkers in hun inwerkperiode minder declarabel zijn en opleidingskosten maken. Dit vergt dus een extra financiële inspanning. Hierbij werken de Brabantse omgevingsdiensten intensief samen. We zijn in gesprek met de provincie om de kosten van extra personeel op te vangen tijdens de verwachte piek aan werkzaamheden.

Deze uitdaging is er echter ook voor onze deelnemers. Ook daar is steeds meer verloop en on vervulde vacatures. Dit leidt tot een verschuiving van de uitbesteding van werkzaamheden aan de ODBN. Dat het capaciteitsprobleem daarmee enkel verschoven is, en niet opgelost, moge duidelijk zijn.

Ook hier zou door intensieve samenwerking in de benadering van de arbeidsmarkt meer rendement te halen zijn. Denk aan gezamenlijke wervingsevenementen om het werken voor de Brabantse overheid te promoten, niet-geselecteerde kandidaten te delen met elkaar, deeltijdvacatures samen te voegen tot fulltime vacatures etc.

Door vergrijzing en ontgroening van onze organisatie is nieuwe medewerkers binnenhalen belangrijk. Maar ook belangrijk is het om onze eigen medewerkers te behouden. Voor medewerkers is de inhoud van het werk een belangrijke motivatie om te blijven of bij ons te komen werken. Er wordt de komende jaren extra ingezet op HR-beleid voor de ODBN als aantrekkelijke werkgever. De mogelijkheden voor doorstroom intern is een belangrijk argument voor het behouden van medewerkers.

Strategisch personeelsbeleid

Met de wetenschap van vergrijzing en ontgroening moeten we kijken op welk moment uitstroom plaatsvindt en hoe we daar planmatig mee omgaan. Daarmee voorkomen we dat er (plots) een grote uitstroom volgt en er geen nieuwe instroom is (kwantitatieve benadering van planning). Ook moet worden gekeken hoe de organisatie zich ontwikkelt en wat daarvoor nodig is (strategie en kwalitatieve benadering van planning). Daarvoor is strategische personeelsplanning nodig. Instrumenten die bijvoorbeeld kunnen ondersteunen zijn: interne mobiliteit, loopbaanbeleid en -gesprekken, opleiden, stages, coaching. In ons strategische personeelsbeleid nemen we thema's als vergrijzing en ontgroening, duurzame inzetbaarheid, levensfasebeleid en goed werkgeverschap op.

Dit betekent dus 3 actiepunten:

1. We blijven doorgaan met het werven van nieuwe medewerkers, en zoeken hierin de samenwerking met andere overheden indien gewenst.
2. We leiden nieuwe medewerkers zelf op.
3. Het verder uitwerken en implementeren van strategisch personeelsbeleid om als werkgever aantrekkelijk te worden en te blijven.

Effecten 2021 en verder:

- In de begroting 2021 ramen we geen extra middelen voor declarabiliteitsverlies en het inwerken van nieuwe medewerkers. Door onze eerdere ervaringen gaan we ervan uit dat we deze financieel negatieve effecten kunnen minimaliseren en kunnen dekken uit bestaande middelen
- We zijn in gesprek met andere Omgevingsdiensten en provincie om ook op andere manieren het probleem van de krapte op de arbeidsmarkt te verminderen en de dekking van de kosten als gevolg hiervan

2.15 Cao ontwikkelingen

De VNG en de vakbonden FNV, CNV en CMHF hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel (CAR-UWO). Het akkoord bevat afspraken over de salarisontwikkeling, de transitievergoeding, een werkgeversbijdrage, en verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021, maar de afspraken lopen structureel door in de jaren 2021 en verder en hebben dus effect op ons tarief.

In de cao zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- Per 1 oktober 2019 stijgen de salarissen met 3,25%
- Medewerkers die op 28 juni 2019 in dienst zijn, ontvangen in oktober 2019 een eenmalige uitkering van € 750,-
- Per 1 januari 2020 stijgen de salarissen met 1%
- Per 1 juli 2020 stijgen de salarissen met 1%
- Per 1 oktober 2020 stijgen de salarissen met 1%

De looptijd van 24 maanden geeft de cao-partijen de gelegenheid de gemaakte procesafspraken goed uit te werken en gemeenten de tijd en rust om de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) te implementeren.

Financieel effect

Kadernota 2021

In dit hoofdstuk vatten we samen wat het verwachte financieel effect is van de geschetste ontwikkelingen. Daarnaast worden de voor de Begroting 2021 te hanteren financiële kaders en uitgangspunten beschreven en toegelicht.

De deelnemersbijdragen die gerelateerd zijn aan het programma Individuele Dienstverlening kunnen mogelijk nog veranderen als gevolg van een aanpassing in de benodigde ureninzet vanuit de werkprogramma's. Ten aanzien van de kostenontwikkeling van de Regionale Dienstverlening kan worden opgemerkt dat deze afhankelijk zijn van de keuzes die op inhoud en omvang door de deelnemers worden gemaakt.

3

De Kadernota 2021 geeft de kaders waarmee de Begroting 2021 opgesteld gaat worden. Wij hanteren de volgende uitgangspunten:

- De begroting 2021 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (Bbv)
- De begroting 2021 inclusief meerjarenperspectief is structureel sluitend
- De begroting 2021 gaat uit van het bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in deze nota
- Bij de ramingen van de meerjarenbegroting 2022-2024 wordt uitgegaan van constante prijzen

Baten

De ramingen voor de inkomsten in de begroting 2021 worden gebaseerd op:

- De concept werkprogramma's
- De vastgestelde Begroting 2020

Lasten

Bij de lasten dient rekening te worden gehouden met de volgende uitgangspunten:

- De ramingen voor loon- en prijsstijgingen voor het jaar 2021 zijn gebaseerd op de verwachtingen van het CPB, zoals genoemd in de septemberraming van de Macro Economische Verkenningen 2020, zoals op Prinsjesdag gepubliceerd op www.cpb.nl
- Dit betreft voor loonstijgingen 2,8% en voor prijsstijgingen 1,6%
- Financieel betekent dit dat de lonen in 2021 met € 615.200 stijgen en de prijzen met € 83.800,-
- Conform vastgestelde Begroting 2020 beslaan lonen ongeveer 79% van de totale lasten en de overige lasten (waar de prijsverhoging relevant is) ongeveer 21%
- Dit leidt tot een gewogen gemiddelde van 2,5%

KOSTENONTWIKKELING	INDEX	AANDEEL
Lonen	2,8 %	79 %
Prijzen	1,6 %	21 %
Gewogen gemiddelde	2,5 %	

- De formatieomvang uit de berekeningen vanuit het nieuwe functiehuis en HR21: 266 FTE
Dit is gebaseerd op het huidige werkvolume van de ODBN en deze formatie is vastgesteld door het DB
- De benodigde inzet van medewerkers die de werkprogramma's 2021 gaan uitvoeren is gebaseerd op 1.350 declarabele uren per fte in het primaire proces
- Dit vertegenwoordigt afgerond 272.000 declarabele uren

Risico's

Bij de tweede bestuursrapportage 2019 is de voorziening wachtgeldverplichting gevormd en aan de algemene reserve onttrokken. Bij de jaarrekening 2019 worden de risico's geactualiseerd en afgezet tegen het weerstandsvermogen om de actuele ratio te bepalen. Als de ratio te laag is, worden beheersmaatregelen voorgesteld. Deze actie vindt bij de begroting 2021 (en verdere P&C producten) plaats.

Effecten tweede bestuursrapportage 2019

In de tweede bestuursrapportage 2019 is een geactualiseerde meerjarige doorrekening van de loonsom gemaakt. Dit zijn effecten waar de ODBN wel mee te maken heeft (en waarover besluitvorming is geweest) maar nog niet verwerkt waren in de loonsom, en daarmee het tarief. Voor 2020 zijn deze effecten gedekt uit de reserve, voor 2021 nemen we deze effecten op in de tariefstelling. Het totaal van de effecten bedraagt € 346.600,- in 2021 en zorgt voor een stijging van € 1,27 op het tarief. (zie schema tariefontwikkeling)

In de berekening zijn de volgende effecten meegenomen:

- HR 21 formatieplan
- Cao 2019-2020
- Realistische analyse van de inhuuropslag (7,22% van de totale loonsom)
- Uitsplitsing Bestuurscommissie Afvalinzameling (BCA)
- Extra kosten uitplaatsing archief bij het BHIC
- Voordeel wegvallen kosten van een aantal werk naar werk-trajecten

Inhuur versus vaste formatie

Er is in de kadernota 2021 gerekend met een verhoudingspercentage van 75% voor vast personeel en 25% flexibele inzet. Dit is gebaseerd op de daadwerkelijke bezetting in Q3 2019. Het personeelsbeleid van de ODBN is erop gericht om een flexibele schil te behouden. Enerzijds om het financieel risico te beperken als de opdrachten achterblijven bij de planning en anderzijds om snel in te kunnen spelen op een veranderende vraag en daarbij noodzakelijke skills. We gaan er van uit dat het aandeel flexibele contracten (incl inhuur) ergens tussen de 15 en 20 % ligt.

De mogelijkheden om dit te beïnvloeden zijn echter beperkt en sterk afhankelijk van externe factoren zoals de ruimte op de arbeidsmarkt.

3.2 Schema ontwikkelingen & effecten

Onderstaand schema vat per hiervoor genoemde paragraaf de financiële effecten samen. Het effect is kort en bondig omschreven. Voor een uitgebreidere uitleg, zie de bijbehorende paragraaf in deze Kadernota.

ONTWIKKELING	EFFECT WERKPROGRAMMA	OVERIGE EFFECTEN
PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		
Omgevingswet	Mogelijk effect op uren	Afhankelijkheid Rijk voor gereedkomen DSO; nieuwe werkwijze en procedures
Stikstof	Korte termijn, werk ligt grotendeels stil. Lange termijn piek in werkzaamheden	Ook deelnemers hebben effecten door het stikstofdossier in hun bedrijfsvoering voor hun bedrijfsvoering
Transitie Veehouderij	De Taskforce Veehouderij bereidt voorstellen voor om de piek aan werkzaamheden op te vangen	
Bodemtaken	Raming toename uren: Basistaken: € 150.000,- Verzoektaken: € 25.000,-	Verzoektaken afhankelijk van keuzes deelnemers
Asbest	p.m.	Afhankelijk van vervolg evt. verbod asbestdaken
Energie	Basistaken reeds verwerkt in werkprogramma's, mogelijk extra verzoektaken vanuit deelnemers (uren)	
Budgetten geprogrammeerd toezicht	Door andere kentallen kan omvang (uren) wijzigen	
Wet kwaliteitsborging bouwen	p.m.	Analyse op rol en taken volgt in 2020.

ONTWIKKELING	EFFECT WERKPROGRAMMA	OVERIGE EFFECTEN
PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING		
Collectieve Taken	Mogelijk effect op uren	Omvang afhankelijk van genoemde ontwikkelingen
SSiB	Voorstel volgt over verhoging bijdrage gemeente: € 2.300 extra (zie tekst)	
Informatiegestuurd werken	De effecten worden meegenomen in het werkprogramma en begroting	Ontwikkelenkosten te dekken uit budget collectieve taken
Ketenaanpak		Ontwikkelenkosten te dekken uit budget collectieve taken
Regionaal Uitvoeringskader Vergunningverlening	Implementatiekosten op te nemen in werkprogramma's	Ontwikkelenkosten te dekken uit budget collectieve taken

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING

Zie schema tariefontwikkeling.

In het schema hieronder zijn alle genoemde ontwikkelingen die effect hebben op het tarief getoond. Het resultaat daarvan is een tarief van **€ 101,21**:

TOELICHTING KADERNOTA	EFFECT OP TARIEF	
SCHEMA TARIEFONTWIKKELING		
TARIEF 2020	€	97,37
Structurele effecten vanaf 2021 als gevolg van de 2e bestuursrapportage 2019	€	1,27
Indexering (loon) 2021 2,8%	€	2,26
Indexering (prijs) 2021 1,6%	€	0,31
Som van alle effecten Kadernota 2021	€	3,84
NIEUW TARIEF 2021	€	101,21

Vragen over de Kadernota 2021?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.odbn.nl

Victorialaan 1 b-g
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoonnummer: (0485) 338 300
E-mailadres: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord